

Zasiłki macierzyńskie od 1 stycznia 2010 r.

Od 1 stycznia 2010 r. ubezpieczone, które urodziły dziecko lub które przyjęły dziecko na wychowanie będą miały możliwość opiekowania się dzieckiem przez dłuższy okres.

Od tej daty weszły w życie przepisy wprowadzające dodatkowe urlopy macierzyńskie i dodatkowe urlopy na warunkach urlopu macierzyńskiego. Są to przepisy ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 237, poz. 1654).

Istotą dodatkowych urlopów jest to, że pracownica po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego przysługującego jej z tytułu urodzenia dziecka lub urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego przysługującego z tytułu przyjęcia na wychowanie dziecka będzie mogła, ale nie będzie musiała korzystać z urlopu dodatkowego. Będzie mogła zdecydować, czy chce dłużej opiekować się dzieckiem, czy też chce wrócić do pracy. Pracodawca będzie zobowiązany jej wybór respektować. Pracownica korzystająca z dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego ma prawo za okres tych urlopów do zasiłku macierzyńskiego.

Nowe przepisy będą także miały odpowiednie zastosowanie do ubezpieczonych niebędących pracownicami, podlegających ubezpieczeniu chorobowemu.

Obowiązujące od 1 stycznia 2010 r. przepisy przewidują także możliwość otrzymania przez ojca wychowującego dziecko zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu ojcowskiego.

Okres wypłaty zasiłku macierzyńskiego

Zasiłek macierzyński przysługuje przez okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego lub urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego. Od 1 stycznia 2010 r. zasiłek macierzyński przysługuje także przez okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, a także urlopu ojcowskiego.

Zasiłek macierzyński z tytułu urodzenia dziecka przysługuje przez okres określony przepisami Kodeksu pracy jako **okres urlopu macierzyńskiego**, tj. przez okres:

- 20 tygodni (140 dni) w przypadku urodzenia jednego dziecka w trakcie jednego porodu,
- 31 tygodni (217 dni) w przypadku urodzenia dwojga dzieci w trakcie jednego porodu,
- 33 tygodni (231 dni) w przypadku urodzenia trojga dzieci w trakcie jednego porodu,
- 35 tygodni (245 dni) w przypadku urodzenia czworga dzieci w trakcie jednego porodu,
- 37 tygodni (259 dni) w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci w trakcie jednego porodu.

Zasiłek macierzyński z tytułu przyjęcia dziecka na wychowanie przysługuje przez okres określony przepisami Kodeksu pracy jako **okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego**.

Ubezpieczona lub ubezpieczony, którzy przyjmują dziecko w wieku do 7 roku życia, a w przypadku dziecka wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego w wieku do 10 roku życia, na wychowanie w celu jego przysposobienia i wystąpią z wnioskiem do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia albo przyjmują takie dziecko w ramach rodziny zastępczej (z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem), nabywają prawo do zasiłku macierzyńskiego przez okres uzależniony do liczby dzieci przyjętych na wychowanie równocześnie, tj. przez okres:

- 20 tygodni (140 dni) w przypadku przyjęcia jednego dziecka,

- 31 tygodni (217 dni) w przypadku jednoczesnego przyjęcia dwojga dzieci,
  - 33 tygodni (231 dni) w przypadku jednoczesnego przyjęcia trojga dzieci,
  - 35 tygodni (245 dni) w przypadku jednoczesnego przyjęcia czworga dzieci,
  - 37 tygodni (259 dni) w przypadku jednoczesnego przyjęcia pięciorga i więcej dzieci,
- nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 7 albo odpowiednio 10 roku życia.

Zgodnie z art. 112 kodeksu cywilnego, przy obliczaniu wieku osoby fizycznej, termin upływa z początkiem ostatniego dnia okresu. Zatem w przypadku przyjęcia dziecka na wychowanie, zasiłek macierzyński przysługuje nie dłużej niż do dnia poprzedzającego siódme lub odpowiednio 10 urodziny dziecka.

Minimalny okres wypłaty zasiłku macierzyńskiego z tytułu przyjęcia dziecka na wychowanie wynosi 9 tygodni (63 dni).

Zasiłek macierzyński za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego albo dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego – dla ubezpieczonych będących pracownikami

Od 1 stycznia 2010 r. pracownica, która urodziła dziecko ma prawo do **dodatkowego urlopu macierzyńskiego** i zasiłku macierzyńskiego przez okres:

- do 2 tygodni, jeśli urodziła jedno dziecko albo
- do 3 tygodni, jeśli w trakcie jednego porodu urodziła więcej niż jedno dziecko.

Wymiar tego urlopu będzie ulegał wydłużeniu w latach następnych, co dwa lata, od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2013 r. będzie to okres:

- do 4 tygodni w przypadku urodzenia jednego dziecka albo
- do 6 tygodni w przypadku urodzenia więcej niż jednego dziecka;

docelowy jego wymiar jest przewidziany od 1 stycznia 2014 r. – będzie to odpowiednio okres do 6 tygodni lub do 8 tygodni.

W razie śmierci dziecka w okresie dodatkowego urlopu macierzyńskiego, pracownica zachowuje prawo do tego urlopu i zasiłku macierzyńskiego przez okres 7 dni od dnia zgonu dziecka, nie dłużej jednak niż do ostatniego dnia okresu, na który został jej udzielony dodatkowy urlop macierzyński. W przypadku, gdy pracownica korzystała z dodatkowego urlopu macierzyńskiego i zasiłku macierzyńskiego z tytułu urodzenia więcej niż jednego dziecka i jedno lub więcej dzieci zmarło, urlop i zasiłek macierzyński przysługują pracownicy w wymiarze stosownym do liczby dzieci pozostałych przy życiu.

W razie śmierci pracownicy matki dziecka w okresie dodatkowego urlopu macierzyńskiego i pobierania zasiłku macierzyńskiego, pracownikowi ojcu dziecka przysługuje prawo do niewykorzystanej części okresu dodatkowego urlopu i zasiłku macierzyńskiego, jeżeli przerwie zatrudnienie w celu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem.

Pracownica, która w okresie korzystania z dodatkowego urlopu macierzyńskiego i pobierania zasiłku macierzyńskiego, wymaga opieki szpitalnej, może przerwać dodatkowy urlop i pobieranie zasiłku macierzyńskiego, o ile o urlop i zasiłek wystąpi pracownik ojciec dziecka. Pracownikowi ojcu dziecka przysługuje w takim przypadku prawo do części dodatkowego urlopu i zasiłku macierzyńskiego odpowiadającej okresowi pobytu matki dziecka w szpitalu. Łączny wymiar dodatkowego urlopu macierzyńskiego i zasiłku macierzyńskiego wykorzystanego przez matkę i ojca dziecka nie może przekraczać wymiaru określonego przepisami Kodeksu pracy.

Również pracownica, która przyjęła na wychowanie dziecko w wieku do 7 roku życia, a w przypadku dziecka wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego w wieku do 10 roku życia, na wychowanie w celu jego przysposobienia i wystąpiła z wnioskiem do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka albo przyjęła dziecko w takim wieku na wychowanie w ramach rodziny zastępczej (z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem), ma prawo od 1 stycznia 2010 r. do **dotychczasowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego** i zasiłku macierzyńskiego, którego wymiar wynosi:

- do 2 tygodni, w razie przyjęcia na wychowanie jednego dziecka albo
- do 3 tygodni, w razie równoczesnego przyjęcia na wychowanie więcej niż jednego dziecka.

W okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2013 r. będzie to okres:

- do 4 tygodni w przypadku przyjęcia na wychowanie jednego dziecka albo
- do 6 tygodni w przypadku równoczesnego przyjęcia na wychowanie więcej niż jednego dziecka;

natomiast od 1 stycznia 2014 r. – odpowiednio do 6 tygodni lub do 8 tygodni.

Dotychczasowy urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego i zasiłek macierzyński przysługują przez wyżej podany okres, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 7 lub odpowiednio 10 roku życia. W przypadku, gdy w okresie udzielonego dotychczasowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego dziecko ukończy 7 lub odpowiednio 10 rok życia, dotychczasowy urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego i zasiłek macierzyński przysługują nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 7 lub odpowiednio 10 roku życia.

Przykład:

Pracownica ma do 20 stycznia 2010 r. ustalone prawo do zasiłku macierzyńskiego z tytułu przyjęcia na wychowanie i wystąpienia z wnioskiem o przysposobienie dziecka. Siódme urodziny dziecka przypadają w dniu 29 stycznia 2010 r. Pracownica wystąpiła do pracodawcy o udzielenie dotychczasowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w wymiarze 2 tygodni (do 3 lutego 2010 r.). W związku z tym, że w tym okresie dziecko ukończy 7 rok życia, zasiłek macierzyński przysługuje pracownicy do 28 stycznia 2010 r.

W przypadku, gdy pracownica korzysta z uprawnień do minimalnego okresu urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w wymiarze 9 tygodni, a więc wtedy, gdy w okresie pierwszych 9 tygodni udzielonego jej urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego dziecko ukończyło 7 lub odpowiednio 10 rok życia, ma prawo od 1 stycznia 2010 r. do dotychczasowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego i zasiłku macierzyńskiego przez okres 1 tygodnia, w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2013 r. – przez okres do 2 tygodni oraz od 1 stycznia 2014 r. – przez okres do 3 tygodni.

W razie śmierci pracownicy, która przyjęła dziecko (dzieci) na wychowanie, w okresie dotychczasowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego i pobierania zasiłku macierzyńskiego, prawo do niewykorzystanej części dotychczasowego urlopu i okresu wypłaty zasiłku macierzyńskiego przysługuje pracownikowi wychowującemu dziecko (dzieci), jeżeli przerwie zatrudnienie w celu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem (dziećmi).

W razie zgonu przyjętego na wychowanie dziecka w czasie dotychczasowego urlopu i pobierania zasiłku macierzyńskiego, pracownica zachowuje prawo do dotychczasowego urlopu i zasiłku macierzyńskiego przez okres 7 dni od dnia zgonu dziecka. Jeżeli pracownica przyjęła równocześnie na wychowanie więcej niż jedno dziecko i nastąpił zgon dziecka (dzieci), dotychczasowy urlop i zasiłek macierzyński przysługują przez okres odpowiedni do liczby dzieci

pozostałych przy życiu, nie dłużej jednak niż do ostatniego dnia okresu, ustalonego w Kodeksie pracy, wynikającego z liczby dzieci przyjętych na wychowanie pozostałych przy życiu.

Pracownica, która w okresie korzystania z dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego i pobierania zasiłku macierzyńskiego, wymaga opieki szpitalnej, może przerwać dodatkowy urlop i pobieranie zasiłku macierzyńskiego, o ile o urlop i zasiłek wystąpi pracownik ojciec dziecka. Pracownikowi ojcu dziecka przysługuje w takim przypadku prawo do części dodatkowego urlopu i zasiłku macierzyńskiego, odpowiadającej okresowi pobytu matki dziecka w szpitalu. Łączny wymiar dodatkowego urlopu na warunkach macierzyńskiego i zasiłku macierzyńskiego wykorzystanego przez pracownicę i pracownika nie może przekraczać wymiaru określonego przepisami Kodeksu pracy.

Zasiłek macierzyński za okres określony w Kodeksie pracy jako okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego przysługuje od 1 stycznia 2010 r. także w przypadku, gdy urlop macierzyński lub urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego i zasiłek macierzyński przysługują do dnia 31 grudnia 2009 r.

Zasady występowania o dodatkowy urlop macierzyński i dodatkowy urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego

Zgodnie z przepisami Kodeksu pracy, dodatkowy urlop macierzyński oraz dodatkowy urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego jest udzielany jednorazowo, w wymiarze tygodnia lub jego wielokrotności, bezpośrednio po wykorzystaniu urlopu macierzyńskiego albo odpowiednio urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego. Dodatkowego urlopu pracodawca udziela na **pisemny wniosek pracownicy**, składany w terminie nie krótszym niż 7 dni przed rozpoczęciem korzystania z tego urlopu. W przypadku, gdy pracodawca udzieli urlopu dodatkowego, także w przypadku niezachowania przez pracownicę siedmiodniowego terminu na złożenie wniosku o taki urlop, pracownicy za okres udzielonego urlopu dodatkowego przysługuje zasiłek macierzyński.

Praca w czasie dodatkowego urlopu

Pracownica korzystająca z dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego może łączyć korzystanie z tego urlopu z wykonywaniem pracy u pracodawcy, który udzielił urlopu. Praca może być jednak wykonywana w wymiarze nie wyższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy. Podjęcie pracy w czasie dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego następuje na pisemny wniosek pracownicy, złożony w terminie nie krótszym niż 7 dni przed rozpoczęciem wykonywania pracy. We wniosku pracownica wskazuje wymiar czasu pracy oraz okres, przez który zamierza łączyć korzystanie z dodatkowego urlopu z wykonywaniem pracy. Pracodawca jest zobowiązany ten wniosek uwzględnić.

W przypadku, gdy pracownica będzie łączyć korzystanie z dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego z wykonywaniem pracy u pracodawcy udzielającego urlopu, wysokość zasiłku macierzyńskiego ulega pomniejszeniu proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy, w którym pracownica wykonuje pracę w czasie korzystania z dodatkowego urlopu.

Zasada ta dotyczy wyłącznie pracowników i nie ma zastosowania do ubezpieczonych nie będących pracownikami.

W przypadku, gdy pracownica uprawniona do dodatkowego urlopu macierzyńskiego, łącząca korzystanie z tego urlopu z wykonywaniem pracy u swojego pracodawcy, przedłoży zaświadczenie lekarskie ZUS ZLA o niezdolności do pracy z powodu choroby lub sprawowania opieki nad chorym dzieckiem lub innym chorym członkiem rodziny, nabędzie prawo odpowiednio do wynagrodzenia za okres choroby, zasiłku chorobowego lub zasiłku opiekuńczego.

Zasiłek macierzyński za okres dodatkowego urlopu dla pracownika ojca dziecka

Z dodatkowego urlopu macierzyńskiego wraz z możliwością jego łączenia z wykonywaniem pracy u pracodawcy, który udzielił dodatkowego urlopu macierzyńskiego, może skorzystać pracownik – ojciec wychowujący dziecko, w przypadku gdy pracownica zrezygnowała z pozostałej części urlopu macierzyńskiego, po wykorzystaniu po porodzie co najmniej 14 tygodni urlopu, a niewykorzystaną część urlopu macierzyńskiego udzielono pracownikowi – ojcu wychowującemu dziecko albo gdy urlop macierzyński wykorzystała pracownica. W takim przypadku, pracownik – ojciec wychowujący dziecko wskazuje we wniosku termin zakończenia urlopu macierzyńskiego przez pracownicę.

Również pracownik, który przyjął na wychowanie dziecko w wieku do 7 lub odpowiednio do 10 roku życia, po wykorzystaniu urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego może skorzystać z dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, na takich samych zasadach jak pracownica.

Pracownik – ojciec wychowujący dziecko ma prawo do pozostałej części dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego i zasiłku macierzyńskiego w razie śmierci pracownicy w trakcie dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego. Pracownik – ojciec wychowujący dziecko ma prawo do części dodatkowego urlopu i zasiłku macierzyńskiego także za okres przerwy w tym urlopie spowodowanej pobytem pracownicy w szpitalu.

Zasiłek macierzyński – dla ubezpieczonych niebędących pracownikami

Zgodnie z przepisami art. 29 ust. 5 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267 ze zm.), zasiłek macierzyński przysługuje przez okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego lub urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, a od 1 stycznia 2010 r. także za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego.

Zatem, zasiłek macierzyński przez okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego od 1 stycznia 2010 r. przysługuje zarówno ubezpieczonym będącym pracownikami korzystającym z tych urlopów, jak również innym osobom pobierającym zasiłek macierzyński. Dotyczy to ubezpieczonych podlegających ubezpieczeniu chorobowemu nie będących pracownikami, np. z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej, współpracy przy jej prowadzeniu, wykonywania umowy zlecenia. Zasiłek macierzyński przez okres dodatkowego urlopu przysługuje także osobom pobierającym zasiłek macierzyński po ustaniu zatrudnienia oraz osobom pobierającym zasiłek macierzyński z tytułu urodzenia dziecka w okresie urlopu wychowawczego. Warunkiem wypłaty zasiłku macierzyńskiego przez okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub dodatkowego urlopu

na warunkach urlopu macierzyńskiego jest wystąpienie przez ubezpieczoną lub ubezpieczonego z **pisemnym wnioskiem** w tej sprawie do płatnika zasiłku.

Ważne!

Wniosek w sprawie przedłużenia okresu wypłaty zasiłku macierzyńskiego powinien być złożony przed rozpoczęciem korzystania z zasiłku za dodatkowy okres, a więc nie później niż w dniu poprzedzającym rozpoczęcie korzystania z dodatkowego okresu zasiłku macierzyńskiego. Niedotrzymanie tego terminu skutkuje odmową wypłaty zasiłku macierzyńskiego przez wydłużony okres.

Zasilek macierzyński za okres urlopu ojcowskiego

Od 1 stycznia 2010 r. pracownik – ojciec wychowujący dziecko ma prawo **do urlopu ojcowskiego** i zasiłku macierzyńskiego w wymiarze 1 tygodnia, a od 1 stycznia 2012 r. – w wymiarze 2 tygodni, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 12 miesięcy życia.

Urlop ojcowski jest uprawnieniem pracownika, który przysługuje niezależnie od uprawnień do urlopu macierzyńskiego i dodatkowego urlopu macierzyńskiego przysługującego matce dziecka. Pracownik może wystąpić o urlop ojcowski w tym samym okresie, w którym matka dziecka korzysta z urlopu macierzyńskiego albo dodatkowego urlopu macierzyńskiego oraz zasiłku macierzyńskiego. Uprawnienia do urlopu ojcowskiego nie zależą także od ewentualnego korzystania przez pracownika – ojca wychowującego dziecko z urlopu macierzyńskiego lub dodatkowego urlopu macierzyńskiego. Urlop ojcowski przysługuje także wtedy, gdy matka dziecka jest osobą nieuprawnioną do zasiłku macierzyńskiego, np. jest osobą bezrobotną.

Przykład 1:

Pracownik w dniu 6 stycznia 2010 r. wystąpił o udzielenie od 14 stycznia 2010 r. urlopu ojcowskiego na dziecko urodzone 4 stycznia 2010 r. Matka dziecka jest pracownicą i od 4 stycznia 2010 r. korzysta z urlopu macierzyńskiego i zasiłku macierzyńskiego. Pracownik ma prawo do urlopu ojcowskiego i zasiłku macierzyńskiego za okres od 14 do 21 stycznia 2010 r.

Przykład 2:

Pracownik od 28 listopada 2009 r. do 8 stycznia 2010 r. (42 dni) pobiera zasilek macierzyński na dziecko urodzone w dniu 22 sierpnia 2009 r., gdyż pracownica matka dziecka, po wykorzystaniu po porodzie 14 tygodniu urlopu i zasiłku macierzyńskiego, zrezygnowała z urlopu i zasiłku macierzyńskiego na rzecz pracownika ojca dziecka. Pracownik wystąpił do pracodawcy o udzielenie dodatkowego urlopu macierzyńskiego w wymiarze 2 tygodni oraz o udzielenie urlopu ojcowskiego od 25 stycznia 2010 r. Pracownikowi przysługuje zasilek macierzyński za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego od 9 do 22 stycznia 2010 r. oraz za okres urlopu ojcowskiego od 25 do 31 stycznia 2010 r.

Urlopu ojcowskiego pracodawca udziela na pisemny wniosek pracownika – ojca wychowującego dziecko, złożony w terminie nie krótszym niż 7 dni przed rozpoczęciem korzystania z tego urlopu. Za okres urlopu ojcowskiego pracownikowi, także w przypadku niezachowania przez pracownika siedmiodniowego terminu na złożenie wniosku o taki urlop, przysługuje zasilek macierzyński.

Zasilek macierzyński przez okres określony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu ojcowskiego przysługuje zarówno pracownikom korzystającym z takiego urlopu, jak i innym osobom podlegającym ubezpieczeniu chorobowemu nie będącym pracownikami.

Prawo do zasiłku macierzyńskiego przysługuje przez okres określony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu ojcowskiego, nawet jeżeli ubezpieczenie chorobowe ustanie w trakcie pobierania tego zasiłku.

Zasiłek macierzyński za okres urlopu ojcowskiego przysługuje ojcu wychowującemu dziecko także na dziecko urodzone przed 1 stycznia 2010 r., nie dłużej niż do ukończenia przez dziecko 12 miesiąca życia.

Przykład 1:

Osoba podlegająca ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu wykonywania działalności pozarolniczej wystąpiła z wnioskiem o wypłatę od 7 lutego 2010 r. zasiłku macierzyńskiego przez okres określony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu ojcowskiego, na dziecko urodzone w dniu 1 października 2009 r. Ubezpieczony przedłożył dokumenty niezbędne do wypłaty zasiłku macierzyńskiego. Ubezpieczony ma prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres od 7 do 14 lutego 2010 r. (7 dni).

Przykład 2:

Pracownik wystąpił z wnioskiem o udzielenie urlopu ojcowskiego na dziecko urodzone w dniu 6 stycznia 2009 r. W związku z tym, że urlop ojcowski przysługuje od 1 stycznia 2010 r. w wymiarze 1 tygodnia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 12 miesięcy życia, pracownikowi urlop ojcowski i zasiłek macierzyński przysługuje za okres od 1 do 5 stycznia 2010 r.

Niezbędne dokumenty

Dokumentem do wypłaty pracownicy lub pracownikowi zasiłku macierzyńskiego przez okres określony przepisami Kodeksu pracy jako okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego jest **pisemny wniosek o udzielenie urlopu**.

Jeżeli o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres dodatkowego urlopu występuje pracownik ojciec dziecka, w przypadku, gdy z zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu macierzyńskiego korzystała ubezpieczona matka dziecka, pracownik we wniosku o wypłatę zasiłku powinien wskazać datę zakończenia urlopu macierzyńskiego i zasiłku macierzyńskiego matce dziecka oraz przedłożyć skrócony odpis aktu urodzenia dziecka.

W przypadku, gdy zasiłek macierzyński jest wypłacany przez ZUS, do wypłaty zasiłku macierzyńskiego niezbędne jest także zaświadczenie pracodawcy o okresie udzielonego dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, zaświadczenie pracodawcy o okresie i wymiarze czasu pracy podjętej w trakcie urlopu dodatkowego oraz zaświadczenie płatnika składek wystawione na druku ZUS Z-3, jeżeli nie było składane wcześniej.

W przypadku osób pobierających zasiłek macierzyński:

- podlegających ubezpieczeniu chorobowemu niebędących pracownikami,
- po ustaniu zatrudnienia,
- z tytułu urodzenia dziecka w okresie urlopu wychowawczego,

dokumentem wymaganym do wypłaty zasiłku macierzyńskiego za dodatkowy okres jest **pisemny wniosek** złożony w tej sprawie, w którym ubezpieczona określi okres korzystania z zasiłku macierzyńskiego (w wymiarze tygodnia lub jego wielokrotności). Jeżeli o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za dodatkowy okres występuje ubezpieczony ojciec dziecka, w przypadku, gdy z zasiłku macierzyńskiego przez okres określony jako okres urlopu macierzyńskiego korzystała ubezpieczona matka dziecka, ubezpieczony we wniosku o wypłatę zasiłku wskazuje datę zakończenia wypłaty zasiłku macierzyńskiego ubezpieczonej matce dziecka oraz składa skrócony odpis aktu urodzenia dziecka. Do wypłaty przez ZUS

zasiłku macierzyńskiego za dodatkowy okres niezbędne jest również zaświadczenie płatnika składek wystawione na druku ZUS Z-3a, jeżeli nie było składane wcześniej.

Do wypłaty zasiłku macierzyńskiego przez okres określony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu ojcowskiego wymagane są

- skrócony odpis aktu urodzenia dziecka oraz
- oświadczenie, że zasiłek macierzyński za okres urlopu ojcowskiego nie został wcześniej pobrany

oraz dodatkowo, jeżeli zasiłek jest wypłacany przez ZUS – zaświadczenie płatnika składek na druku ZUS Z-3, w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem lub ZUS Z-3a, w przypadku ubezpieczonych niebędących pracownikami, a także:

- zaświadczenie pracodawcy o udzielonym urlopie ojcowskim i jego okresie – w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem,
- oświadczenie o przerwaniu działalności pozarolniczej i jego okresie – w przypadku ubezpieczonego będącego osobą prowadzącą działalność pozarolniczą,
- zaświadczenie o przerwaniu działalności zarobkowej i jego okresie – w przypadku pozostałych ubezpieczonych.